

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11
Radost a odpovědnost	12
Zatímco čekáme na štěně	18
Přípravy	18
Jedovaté rostliny a věci v domácnosti	21
Přátelé na celý život	27
Šťastný a pozitivní společný život	27
Vybrat si správné štěně	32
Vývoj štěněte	35
City psa	42
Konejšivé signály	45
Určování hranic	51
Pes a dítě	55
Štěně přichází	58
Jak se bude štěně jmenovat?	58
Jedeme si pro štěně	58
V novém domově	63
Štěně kouše!	67
Štěně je unavené	71
Klec a natrénování pobytu v kleci	75
Zdraví a péče	79
Krmení	79
Stříhání drápků, trénink stání na trimovacím stolku a péče	81
Vakcinace	91

Socializace a každodenní život	94
Období strachu.....	94
Stres a trénování klidu	97
Jak předcházet střežení zdrojů	105
Budování sebevědomí štěněte.....	109
Obohacené prostředí	112
Pachové práce.....	116
Dobrý způsob, jak štěně zaměstnat	118
Socializace a trénink prostředí	123
Jdeme na procházku:	
jak na to a jakou potřebujete výbavu?	134
Bezpečné cestování	134
Trénink a venčení	136
Správná výstroj.....	139
Správná chůze na vodítku	148
Jak nacvičit správnou chůzi na vodítku	149
Trénink štěněte	156
Naučit se chodit na záchod ven.....	156
Sednutí	158
Přivolání	160
Variabilní odměna	164
Být sám doma	165
Stop!	168
Alternativní chování	169
Jak omezit hlídání	173
Další pes?	175
Je třeba se zamyslet	178
Doporučená literatura	179

Předmluva

Vážení čtenáři, máte se na co těšit! Spoustu let jsem si přála knihu o štěňatech, ale i když se takových knih vydává spousta, žádná dosud neodpovídala mým nárokům na kvalitu. Konečně je tady! Blahopřeji Linn k nádherné knize, krásné nejen na pohled díky půvabným fotografiím, ale především kvůli konkrétním informacím a radám, novým poznatkům a novému pohledu na tuto problematiku.

Pro mne je toto bez diskuze kniha roku. Měla by být povinnou četbou pro všechny, kteří mají v plánu si koupit štěně. Pro budoucí i stávající majitele štěňat by měla být tato kniha první volbou mezi kynologickou literaturou. Doufám, že se u ní pobavíte a zároveň naučíte důležité a užitečné věci o svém štěněti. To je moje přání.

Těší mne, že mám možnost knihu Linn Palmové doporučit. A těším se na případné další knihy od této autorky!

Twinkl Ruggaas

Úvod

Když se rozhodnete obohatit svůj život o čtyřnohého přítele, je dost věcí, nad kterými je třeba se zamyslet, a ještě víc věcí, které je třeba se naučit, aby vaše soužití bylo kvalitní a harmonické. Výchozím bodem této knihy je situace, kdy se štěně stěhuje od chovatele do nového domova, ale bude užitečná všem, kteří si pořizují psa bez ohledu na jeho věk.

Čas u chovatele je pro budoucí vývoj psa velmi důležitý. Nasazení odpovědného chovatele je pro budoucnost vašeho štěněte k nezaplacení. Když štěně od chovatele převezmete, musíte pokračovat v práci, kterou on začal, abyste štěňátku umožnili co nejlepší začátek života. Štěně samozřejmě zdědilo v genech nějaké vlastnosti, ale mnoho věcí se vyvine vašim vlivem.

V knize najdete užitečné rady pro život se psem, od běžné péče a stříhání drápků až po problematiku stresu a trénování klidu, trénování v různých prostředích a informace o období strachu.

Bez ohledu na to, jestli jde o vašeho prvního psa nebo jste již psa měli, doufám, že kniha bude pro vás užitečná a pomůže vám a vašemu psovi k lepšímu soužití.

Radost a odpovědnost

Majitelé psů mají vždy někoho, kdo je radostně vítá. Při návratu domů vás čeká radostí se kroutící tělo a vrtící ocásek. Pes v domě vás vystavuje nebezpečí nečekaných záchvatů smíchu nad různými skotačinkami, které vymyslel. Se psem máte vždy někoho, s kým se pomazlit. Výlety do lesů a na pole se stanou zábavou a najednou si uvědomíte, že rozdávání kousků párků je nejpřirozenější věcí na světě.

Mít psa s sebou nese neskutečné množství radosti, ale je to také velká odpovědnost. Jste to vy, kdo si zvolili možnost mít psa a vybrali si, který konkrétní pes se k vám nastěhuje. Proto je důležité, abyste si před koupí a vyzvednutím psa několik věcí důkladně promysleli. Pro psa je stěhování do nového domova traumatické. Čím častěji to musí podstoupit, tím je to pro něj horší. Někdy je nezbytné psa přestěhovat do dalšího domova a umožnit mu tím nový, spokojený život, ale mnohemu opakovanému stěhování by se bývalo dalo zabránit, kdyby si budoucí majitel koupil psa dobře rozmyslel PŘEDTÍM, než si ho pořídí.

Před koupí psa by se noví majitelé měli zamyslet nad tím, proč psa chtějí, a zda je pro jeho koupí ten pravý čas. Bydlíte tak, že si psa můžete pořídít? Je vaše finanční situace dost stabilní? Pokud pes onemocní, je třeba ho vzít k veterináři, a nikdo vám nezaručí, že pes bude zdravý celý život. Žádný rodokmen vám nezaručí, že pes se na procházce v lese nezraní nebo že nesní něco, co bude třeba vyoperovat ze žaludku ven.

Většina psů dostává pravidelně vakcíny a občas je nutné zajít s ním na prohlídku a zkontrolovat, že je všechno v pořádku. Pes s rodokmenem, určený pro případný chov, by měl mít

Jeden z mých pinčů, Zorro. Na s. 10 je můj druhý pinč, Knøttet.

rentgenem potvrzeno, že má lokty a kyčle v pořádku. Oči je třeba vyšetřit a kolena zkontrolovat. U některých plemen jsou požadována i některá další specifická vyšetření. Proto je vhodné se předem seznámit s požadavky, kladené na vaše vybrané plemeno. Když jste si vybrali křížence dvou plemen, je toho dvakrát tolik.

Zkontrolovat zdraví psa je důležité. Jedná-li se o psy, kteří se budou používat do chovu, je to ještě důležitější, protože své problémy mohou přenést na potomky. Chovní psy se kontrolují častěji než psi, kteří se do chovu používat nebudou.

Každý pes by se měl pravidelně vyšetřit u veterináře, to je základ péče o něj. Jenom tak můžete zachytit případné změny,

kterým je třeba přizpůsobit jeho každodenní život. Onemocnění očí se může projevit kdykoli během života psa. Pokud se mu zhorší zrak, je důležité, abyste o tom věděli. Máte-li plemeno, které je predisponováno k problémům s lokty, koleny nebo kyčlemi, je dobré je pravidelně kontrolovat. Soutěžíte-li se psem v agility nebo chodíte hodně po horách, mohou se kvůli zátěži tato onemocnění vyvinout. Problémy, o kterých víte, můžete zmírnit tím, že jim přizpůsobíte trénink a stravu psa a budete je mít vždy na paměti. Pokud má pes nemoci nebo defekty, o kterých majitel neví, může mu to způsobit zbytečné trápení a bolest.

Důkladně se seznamte s vybraným plemenem a s jeho historií. Najděte si plemeno, které splňuje vaše požadavky na vlastnosti, péči o srst, velikost, množství aktivity apod. Nevolte si plemeno podle toho, že vám připadá k zulíbání, nebo proto, že znáte někoho, kdo ho má, a ten pes je hodný. Není jisté, že se chová typicky. Také nevíte, kolik práce je za tím roztomilým chováním, kolik socializace a další práce do psa jeho majitel vložil. Musíte se seznámit s tím, co je pro plemeno charakteristické, a mluvit s majiteli těch plemen, o kterých uvažujete. Tak se dozvíte, jestli se vaše vyvolené plemeno hodí k vašemu

způsobu života. Možná byste měli zvolit plemeno jiné, ale možná jste si zvolili plemeno, které se pro vás hodí perfektně. Možná se vám líbí plemen několik, a když se s nimi důkladně seznámíte,

Trpasličí pinč

Německý ovčák

umožní vám to zvolit si takové, které se k vám hodí nejvíce. Volba nesprávného plemena vede bohužel příliš často k tomu, že se pro psa později musí najít nový domov. V tom nejhorším případě se pes musí utratit, protože špatná volba majitele vede k různým problémům. Pokud jste spíš pohodlný typ člověka, bude pro vás naprosto nevhodné si zvolit plemeno, které má spoustu energie. Pokud vás nebaví starat se o srst a vyčesávat ji, neměli byste volit plemeno dlouhosrsté.

Uvědomte si, co si od psa slibujete, co od vás bude jeho vlastnictví vyžadovat a co mu můžete nabídnout. To, jaký život psovi nabídnete, je stejně důležité, jako to, jak pes obohatí život váš. Zamyslete se nad tím a buďte si toho vědomi při volbě jak plemene, tak štěňete. I mezi štěňaty ze stejného vrhu jsou

různé osobnosti. Pokud se rozhodujete mezi dvěma různými vrhy, budou rozdíly ještě větší. Než si zvolíte štěně, dobře si to rozmyslete. Máte před sebou dlouhý společný život, a dobrý začátek je důležitý.

Většina psů má potenciál na dlouhý život. Dokážete si představit život se psem na 10–15 let dopředu? Jste ochotni obětovat čas a přizpůsobit psovi podle potřeby svůj život? Jste připraveni být rodičem malého štěněte nebo dopělého psa? Slovo rodič používám schválně, přesně popisuje to, čím se stane. Přebíráte roli rodičů a je vaší odpovědností, aby váš pes měl dobrý život. Začíná to u chovatele, od kterého přebíráte něco cenného, a je vaší povinností dát štěněti vše, co potřebuje pro šťastný psí život.

Když jednáte s chovatelem svého vybraného štěněte, měli byste s ním vše důkladně probrat, sdělit mu své případné požadavky a ověřit si, že vaše štěně u něj mělo dobrý začátek života. Z jednání s ním byste měli mít dobrý pocit. Ptejte se na vše, co chcete vědět. Seriózní chovatel váš zájem a nadšení ocení. I on by vám měl položit mnoho otázek o vás a o tom, co psovi můžete nabídnout, neboť odpovědný chovatel si vybírá budoucí majitele pro svá štěňata pečlivě.

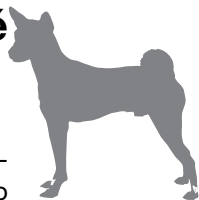
Důkladně si přečtěte kupní smlouvu a nepodepisujte nic, co vám připadá podivné nebo čemu nerozumíte. Pokud si nejste jistí, zeptejte se někoho, komu důvěřujete a kdo má víc zkušeností než vy. Když smlouva obsahuje konkrétní požadavky, projděte je spolu s chovatelem a ujistěte se, že si oba jejich obsah vykládáte stejně.

Jestliže jste si všechny zmíněné situace dobře promysleli, ale pořád se vám zdá, že jste trochu nervózní, že se nedočkavostí třesete, tak – vítejte mezi majiteli psů! Je nás spousta,

kteří si nedovedeme představit život bez psa, přizpůsobujeme dovolenou a volný čas svém čtyřnohému příteli, těšíme se na příchod domů, kde na nás čeká jeden nebo víc psů, a říkáme si, že tohle je nejlepší způsob života na světě. Jste v dobré společnosti!

Zatímco čekáme na štěně

Přípravy

Den vyzvednutí štěněte se blíží a před příchodem nového člena rodiny je třeba všechno důkladně připravit. Dům se musí projít a musíme odstranit nebo zabezpečit věci, které by pro štěně mohly být nebezpečné. Navíc bude třeba mít pro štěně malou výbavu. Možná vám chovatel něco dá, ale hlavně musíte připravit nastěhování vy. Zeptejte se chovatele nebo známých, co štěně bude potřebovat.

Pamatujte na to, abyste dali ke schodišti dětskou bezpečnostní ohrádku, aby štěně nespadlo ze schodů a nezranilo se. Poměrně levně je prodává třeba IKEA. Také se zamyslete nad tím, které dveře by měly být zavřené nebo potřebují zajištění. Hodně lidí používá dětské ohrádky a zábrany, ty se většinou hodí stejně dobře i pro psy. Jiní používají zahradní drátěné kompostní ohrádky, ale mohou mít tu nevýhodu, že štěně, které rádo šplhá, se na nich může zranit, takže je třeba je stále mít pod dohledem. Bez ohledu na to, které řešení zvolíte, musí být tak solidní, aby štěně zabezpečení nemohlo ze zvědavosti lehce překonat.

Na co je třeba v domě/bytě myslet:

- *Šňůry elektrických spotřebičů a prodlužovačky štěně lákají k okusování, ale mohou způsobit nebezpečný zásah elektrickým proudem. Schovejte je nebo přikryjte, aby se k nim štěně nedostalo.*

- *Věci, o které se bojíte, schovejte. To platí zvláště o drahých botách a kabelkách, případně o jiných drahocenných věcech, u kterých nestojíte o to, aby je štěně nenávratně poškodilo. Než se štěně nastěhuje do domu, bývá botník dobrou investicí.*
- *Prací a čistící prostředky musíte schovat do skříněk, totéž platí o jakýchkoli jiných jedovatých přípravcích.*
- *Pokud máte koberec, kterého si ceníte, schovejte ho. Koberec je místo, které bude zaručeně použito jako toaleta, a není vždy jednoduché jej dobře vyčistit. Počkejte s koberci do doby, než bude štěně větší.*
- *Pokud máte nábytek, o který se bojíte, můžete kolem něj postavit ohrádku.*

Některá plemena potřebují v chladném a sychravém počasí oblečení. Jakou potřebu má ten váš, to záleží na plemeni a na počasí. Krátkosrstí psi potřebují ochranu před nečasem víc než dlouhosrstí s podsadou. Někteří jedinci potřebují návleky na tlapky, ať už proto, že je zima, nebo proto, že hodně chodíte po posolených cestách. Zima i sůl způsobují psům bolest a je třeba je před nimi chránit.

Kolik oblečení pes potřebuje, závisí zcela na počasí a srsti. Měli bychom mít takovou výbavu, aby pes nemrzнул. Štěňata rostou rychle, takže pokud dostanete štěně v zimě a nechcete za výbavu utrácet, existuje několik malých triků, které vám mohou pomoci. Ponožky a odložené rukávy svetrů se dají přistříhnout a sešít podle potřeby. Když pak pes vyrostne, je jednodušší koupit věci na delší dobu.

Nezapomeňte!

- *V zimě je zánět močových cest otázkou krátké doby. Nenechávejte proto štěně dlouho venku.*

Co potřebujete do štěněcí výbavy?

- *Vlastní pelíšek. Měl by být takový, aby ho štěně mohlo okusovat, aniž by hrozilo nebezpečí zranění. Košíky se proto nehodí.*
- *Polštář nebo deku do pelíšku.*
- *Klec do auta nebo bezpečnostní pás.*
- *Misku na žrádlo.*
- *Misku na vodu.*
- *Hračky na okusování.*

- *Kosti na kousání.*
- *Postroj na vycházky.*
- *Vodítko 3–4 metry dlouhé.*
- *Kleště na drápky.*
- *Kartáč nebo vyčesávací hrabičky.*

Jedovaté rostliny a věci v domácnosti

Se psem v domě se spousta jinak normálních věcí promění ve věci nebezpečné, jedovaté a potenciálně i smrtelné. Musíte zkontrolovat kuchyň a koupelnu a odstranit takové věci z dosahu, tím předejdete případným nebezpečným situacím v okamžiku, kdy se štěně vydá prozkoumávat svět.

Jak nebezpečné jednotlivé věci jsou, zdali dojde jen k iritaci pokožky nebo k vážnějším věcem, to závisí samozřejmě na množství, velikosti psa a jeho věku. Pokud se domníváte, že pes požil něco nebezpečného, kontaktujte vždy veterináře. Totéž platí, vykazuje-li pes příznaky otravy.

Některé jedovaté věci způsobují příznaky, které se nedají rozpoznat dřív, než je už na záchranu pozdě. Uklidíte proto domov a dávejte pozor. Malá štěňata jsou neuvěřitelně vynalézavá a zvědavá, a tím pádem se jim podaří strčit nos i do věcí, u kterých se vám to ve vaší perfektně uklizené kuchyni zdá nemožné.

Nikdy nedávejte psovi lidské léky, aniž byste se poradili s veterinářem! Dost lidských léků je pro psy jedovatých a může je i usmrtit.

Mnoho rostlin a látek může v různých dávkách způsobit vše od jemné iritace pokožky až po vážné následky. Věci, které

jsou jedovaté pro lidi, jsou se vši pravděpodobností také jedovaté pro psy. Pokud se váš pes pohybuje v blízkosti nemrznoucí směsi do auta, odstraňte ji z jeho dosahu.

Dále zmiňuji běžné věci, které váš pes může pozřít a které jsou nebezpečné, a proto je třeba si na ně dávat pozor.

Tmavá čokoláda

Teobromin je složka, která se nachází v kakau, a je pro psy jedovatá. Čím tmavší a čistší čokoláda je, tím je obsah teobrominu vyšší. Pro srovnání: mléčná čokoláda obsahuje 1,2 mg/g, zatímco kakaový prášek 12 mg/g. Pozření čokolády může u psa způsobit lehkou otravu, ale i smrt.

Přibližné (!) riziko otravy teobrominem u psa (množství / váha psa):

- 20 mg/kg: lehká otrava
- 40–50 mg/kg: vážná otrava
- 60 mg/kg: vážná otrava s křečemi
- 100–250 mg/kg: potenciálně smrtelná dávka

Symptomy otravy se většinou projeví za 5–24 hodin po požití. Prvním symptomem může být zvracení, neklid a zvýšená frekvence dechu. Později je běžný průjem, zvýšené množství moči, abnormální žízeň a pití, snížená kontrola nad vlastním tělem a koordinací a zvýšený rytmus srdce.

Při vážné otravě se objeví vysoký tlak, hypertermie, arytmie, křeče a kóma. 24–72 hodin po požití může také nastat pankreatitida (akutní zánět slinivky břišní).

Hroznové víno a rozinky

Hroznové víno a rozinky psovi nedávejte. Jejich požití je potenciálně nebezpečné. Nejnižší dokumentované množství hroznového vína, které způsobilo selhání ledvin, bylo po požití 19,6 g/kg. Jedna kulička hroznového vína váží 4–8 g. Nejnižší dokumentovaná otrava rozinkami vedoucí k selhání ledvin byla způsobena 2,8 g/kg. 10 rozinek váží zhruba 4,8 g a je tím pádem schopno otrávit dvoukilového psa. Ale to neznamená, že malé množství nemůže otrávit i většího psa, a není jednoduché přesně vědět, kolik rozinek pes snědl.

Symptomy: zvracení pouze několik málo hodin po požití, většinou do 24 hodin. Ostatní všeobecné symptomy (průjem, bolesti břicha, bránění se jídlu), polydipsie (nenormálně vysoké pití), letargie (pes je velmi unavený a apatický) mohou nastat několik hodin či několik dní po požití. Při vážné otravě hrozí selhání ledvin. V některých případech nastala po selhání ledvin také pankreatitida.

Paracetamol

Jak senzitivní psi na paracetamol jsou, to je individuální. Nejnižší zaregistrovaná otrava byla způsobena 46 mg/kg. Běžná balení prodávaná v lékárnách obsahují 500 mg paracetamolu v každé tabletce.

Symptomy nastanou během několika hodin po požití. Hlavním problémem je selhání jater a methemoglobinémie. Methemoglobinémie je stav, při kterém organismus ztrácí schopnost dodávat kyslík tkáním a způsobuje cyanózu, která nereaguje na podání kyslíku.